Ч. 150. Львів, пятниця 25. серпня 1922. Почтову належність оплачено гуртом. Рік I.

ГРОМАДСЬКИЙ ВІСТНИК

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 1500 М
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Швайцарії 5 фр. шв., Німеччині 200 марок, Чехословаччині 30 корон ч., Болгарії 60 левів, Румунії 50 лей, Австрії 3000 корон. Зміна адреси 100 марок польських.

ОГОЛОШЕННЯ:
Рядок дрібного друку або його місце в рубриці „Оголошення" 100 М., в „Надісланім", в „Оповістках" і некрольоги 200 М. Між новинками і в редакційній части 300 М., на першій стороні 400 М. За дрібні оголошення 30 М від слова: товстим друком подвійно. В неділі і свята 50% дорозче.

Виходить о годині 7. рано.

Один прим. 60 Мкп.

РЕДАКЦІЯ, АДМІНІСТРАЦІЯ й ЕКСПЕДИЦІЯ: ЛЬВІВ, РИНОК ч. 10

Львів, 24. серпня 1922.

Передвиборчий рух. В Польщі закітлувало. Всі табори („народовий" і демократичний), соціялісти, національности меншости, партії, групи, фракції, кляси, — всі вони ладяться до виборів. Покищо найкраще зорґанізовані оба „народові" бльоки: реакційно-правий з народовою демократією під проводом шлеського ватажка Корфантія і реакційний центр під проводом Скульского. В тзв. демократичнім таборі включно з П. П. С. немає іще суцільної єдности. Спроби навязати тісний контакт між людовими ґрупами не повелися. Мимо бажання Стапіньского звязатися з Вітосом більшість його партійних товаришів не годиться на цей звязок. Що більше! В невеличкій ґрупі людової лівиці вже наступив розріз. Деякі її члени перейшли до „Визволеня", котре відразу відмовилося від всякої спільности з пястівськими кулаками. Також невесела перспектива стелиться перед П. П. С. Робітничі організації, що стоять на національній плятформі, не виявляють охоти в співділанню з П. П. С. Зрештою великими конкурентами польських соціял-патріотів буде ґрупа Дробнера (незалежні соціялісти) й комуністи. Національні меншости з польських окраїн на заході, Жиди та національности східного пояса, котрий на основі рижського крактату найшовся під польською владою, а саме Волині, Холмщини, Підляша, Полісся та білоруських областей, обєдналися в спільний бльок національних меншостей. Цей бльок є вислідом заходів Жидів, а головно посла Ґрінбавма.

Як відомо, польський сойм без участи більшости непольських національностей (Українців, Білорусинів і Литовців) ухвалив собі таку виборчу ординацію, щоби голос „інородців" звести в нівець. Вистане згадати, що один посол на богатих, родючих „кресах" припадає пересічно на сто тисяч населення, а на польській анемічно-пісковій території на пятьдесять тисяч населення. Поляки повикроювали такі дивоглядні виборчі округи і так спритно приноровили виборчу систему, що голоси „інородців", ріжних під оглядом походження, культури й економічних інтересів, пропадають невідклично. Система д' Гонта, яка в польськім приноровленню попирає лише великі партії, себ-то польські, зводить „інородців" до становища безголосих риб. У відповідь на цей замах на права слабших, „інородці" зорґанізувалися в один виборчий бльок з метою виступити спільно при виборах.

Створення бльоку національних меншостей затрівожило Поляків. Вони так рахували на неоднородність інтересів „інородців", так свято були переконані про їхні розходження, так важили евентуальні антисемітські настрої, що повстання бльоку національних меншостей їх заскочило зненацька і просто довело до стану горячкового обурення. Вони напружили усі свої сили, щоби пустити дурмана серед „інородців" та здобути собі ласку на час виборів і голоси при виборах. Наприклад на Волині розпустило свою аґітаційну машинерію „Визволенє". Його члени аж захлистуються від компліментів. Недавно один „визволенець" на зїзді „Просвіт" виспівав цілий помпатичний дітірамб в честь Українців. Українці це велика культурна нація, котрій Поляки дуже багато завдячують, бож від Українців Поляки взяли християнство, культуру, по українськи говорилося на польськім королівськім дворі, найбільший національний герой Польщі — Косцюшко є Українцем. І за всі ці блага Поляки віддячаться. Колиж присутні почали нарікати, що не мають ні одної української середньої школи, що школи народні заводяться польські, то „визволенець" аж спалахнув, бож Українцям належиться далеко більше на основі польської конституції, як вони того домагаються. Нехай тільки Волинці віддадуть свої голоси „Визволеню" — тоді всякі блага спадуть на голови Українців. Зновуж був. кремінецький староста Поляк Бачиньский теж недавно на зборах бився в груди і присягався, що він правовірний Українець, тільки треба його вибрати послом українськими голосами.

І цю гарну іділлю перервав бльок національних меншостей. Серед Поляків повстала констернація. Навіть краківський „Час" попадає в крайне обурення. Єднання Німців і Жидів з Українцями на сході (себто на Волині) і Білорусинами буде мати погані наслідки. „Жиди входять в приятельське відношення з протидержавними елементами, а що найменше відосередними і в той спосіб займають неприхильне становище супроти польської державности". Що це значить — ми знаємо. „Час" звертає увагу й на Волинь і страшенно лякається впливу Галичан на волинських Українців. „Правительственна влада — пише він — безумовно не повинна допустити, аби серед Волинців запустила коріння українська аґітація з Галичини, суспільно большевізуюча (?!) — під національним оглядом фанатична". Як бачимо, то Поляки будуть між поодинокими українськими землями приноровлювати гасло п. Клемансо про обведення Волині кільчастим дротом. Ще більш різко і просто з острахом дивиться на єднання „інородців" „народова" преса, котра кличе проти нього всі поліційні сили, бож це зєдналися вороги держави на її загибіль.

Поруч з тим страшенно цікавляться Поляки тим, як поставиться до виборів галицько українське населення. Польська преса постійно нотує всякий голос в тій справі української преси, а ще більше на всіх перехрестях сондується всяких „політиків"-ділетантів, котрі уважають себе управненими видавати авторітетний осуд. Велику ролю в цих осудах з вуличних перехресть грають всякі емерити, критикомани і инші політичні „головачі". На основі їх вияв „Нова Реформа" ще 11. ц. м. писала, що „тепер більшість політиків є тої думки, що треба ставити кандидатів до сойму і брати чинну участь у виборах з тим, що вже сьогодня треба ухвалити, що вибрані до сойму Українці мають зараз на першім соймовім засіданню зголосити протест проти „нелеґального продовжування польської військової окупації" і проти „узурпації Польщею суверенної державної влади у Сх. Галичині" „Українці, вибираючи послів, висилаючи своїх представників до польського сойму, тим самим признають державну владу Польщі на території Сх. Галичини".

З переконанню, що українське населення Сх. Галичини притьмом преться до виборчої урни та випереджуючи майбутні акти евентуального українського представництва (конституанти), польський сойм ухвалив гомеричну постанову про те, що кождий кандидат на посла мусить зложити декляраціо вірности Польщі. Такої постанови не має ні одна виборча ординація в світі. На всякий випадок був це передчасний поспіх.

Наша стаття з дня 23. ц. м. під написом „Вибори", а саме кінцевий сконфіскований уступ, насуває органови людовців „Курієрови Львовскому" таку замітку: „Націоналістичні Українці, — як то виявляється з вчорашньої передовиці в „Гром. Вістнику", — не винесли остаточного рішення в справі виборів, полишаючи його зїздови, чи конґресови. З тих заключень слідувало би, що може в їх таборі істнувала охота взяти участь у виборах для демонстративних цілей, одначе постанови ординації, котрі вимагають від кандидата здеклярування польського горожанства, як також дуже крухі і навіть внутрішньо хиткі зглядн на „міжнародню ситуацію" перехилюють їх рішення в напрямі виборчої абстиненції".

Велика Україна.

Промова Мануїльського.

На зїзді комуністичних армій радянської України і Криму в Харкові Мануїльський виголосив промову про ролю комуністів червоної армії та про міжнародне положення совітів.

По словам Мануїльського ґенуенська і гаґська конференції, не вважаючи на це, що вони не довели до бажаних цілей, мають всеж таки велике значіння для совітів. Ці конференції дали совітам спромогу висказатися перед цілим світом, піднесли їх авторітет та розвязали їм руки що до активної політики на заході.

В звязку з новим положенням совітів в міжнародній політиці змінилися й методи боротьби з контрреволюційною буржуазією давної Росії. Під цю пору ця боротьба перенесена на економічну область.

Щож торкається давної української контрреволюції, то вона перейшла в значній своїй части на позицію „сменовеховців" з метою одержати можливість участи в державній управі і втиснувшися у всі области господарського життя країни, піддержувати внутрішне безладдя.

Контрреволюція має на В. Україні три точки опору, які стараються використати: 1) кооперації, перш усього рільничі, 2) учительська корпорація і 3) автокефальна церква, що находиться під впливом б. петлюрівського міністра для народної освіти — Огієнка. Теперішним завданням комунізму є вперта боротьба з ідейними вождами цієї контрреволюції — меншевиками і с-ерами.

Говорячи про внутрішні справи партії, Мануїльський підкреслив необхідність дальшої чистки партії від всіх елементів, що з нею недостаточно зрослися, між иншим від здемобілізованих красноармейців, які з хвилею втрати звязку з армією вертаються в ряди дрібної сільсько-господарської буржуазії. (Рпр.)

Команда червоної армії на радян. України.

З Москви доносять: Помічником командуючого військами радянської України і Криму назначений командуючий 13-тою армією — Корк.

Переговори в Берліні.

Брендбері і Моклє в Берліні.

„Н. Фр. Пр." доносить з Берліна: Оба члени репараційної комісії Брендбері і Моклє прибули до Берліна вечером дня 20. ц. м. Обох приняв на довшій авдієнції канцлер Вірт.

Початок переговорів.

З Берліна доносять: Переговори в справі репарацій розпочалися

21. ц. м. о год. 4. по полудни в будинку міністерства фінансів. Політичний провід обняв д-р Вірт. Фаховий бік переговорів вестиме з німецької сторони нім. міністр фінансів д р Гермес. Участь в переговорах візьмуть також б. державний секретар фон Бергман і німецький посол в Парижі д-р Майр. Дотеперішні поголоски на тему переговорів, що обігають англійську і французьку пресу, спираються виключно на ріжних комбінаціях, які не мають ніякої реальної підстави. Вступна і рішаюча дискусія мала місце щойно на годину перед авдієнцією обох делегатів у д-ра Вірта.

Пізно після обіду дня 21. ц. м. скликано засідання нім. кабінету, де обговорено вислід першої конференції пп. Брендбері і Моклє з державним канцлером.

Довкола переговорів.

„Таймс" обговорюючи справу берлінської конференції пишуть: Загальна увага дипльоматичних кругів звернена тепер на Берлін, де заступники репараційної комісії стараються найти посередню дорогу виходу. Кружляють поголоски, що в компетентних кругах виринули такі пляни:

1) Німеччина не одержить в дійсности ніякої мораторії, але Бельгія, яка має першенство що до репарацій, прийме замісць грошей в готівці шестимісячний вексель потягнений на т. зв. банки „Ц", себто на дрезденський, німецький і дармштадський банки, як також на „Дисконтове Т-во", Невідомо однак чи згадані банки згодяться на це предложення.

2) Золота резерва нім. держави буде перенесена з державного банку на окуповану область і буде формою заставу для союзних держав,

3) Предложення Поанкаре, що до контролі копалень і лісів буде може вдержане в силі після попередного змінення деяких точок, щоби зробити його більш приємливим для Німеччини.

4) Крім обговорюваного вже пляну про сплату німецького довгу в двох частях, виринув ще один англійський плян, де передбачується сплату німецького довгу по трийцяти роках беручи під увагу основну суму 160 зглядно 110 міліярдів марок в золоті.

Предложення Моклє.

„Н. Берл. Цтґ." доносить з французьких кругів, що Моклє предложить в порозумінню з Брендбері, дуже острі домагання німецькому урядови. Англійський уряд припоручив Брендбері уступати Моклє до найдальших границь можливости.

Присилайте складки на пресовий фонд на кн. ч. 30.000 в Союзі Кредитовім, Львів, — — — Ринок 10. — — —

Польща під знаком виборів.

Становище ес-ерів.

З Варшави доносять до „Дзєнніка Людового", що організаційний комітет ес ерів польської републики комунікує, що його пертрактації в організаційним комітетом бльоку національних меншостей не довели до ніяких результатів з принціпових причин, супроти чого ес-ери обєднались з представниками селянства Поліся, Гроденщини і Виленщини, а по випрацьованню спільної платформи виступлять підчас виборів як незалежна клясова організація селянства на східних окраїнах Польщі.

Клепіт з „Малопольскою".

Польський премієр в порозумінню з маршалком польського сойму рішив пересунути заповіджену на день 12. вересня сесію польського сойму на тиждень. Офіціяльним мотивом має бути конечність належитого підготовання проєкту закону про „Всходню Малопольску". Другою причиною відсунення речинця сесії є замірений виїзд Пілсудского до Букарешту між 10. а 15. вересня.

За шмат гнилої ковбаси..

Польські часописи доносять, що вслід за „старорускою" жебротою, яка в особах Заяца і Лісковацького повіялася до Варшави, пошкандибав і здитинілий Костецький. Ця ославлена трійця хоче „використати момент" і в переговорах з Новаком допасти „свого".

З'їзд кресових „воєводів".

У Варшаві відбувається з'їзд „кресових воєводів". Головним предметом нарад має бути справа управильнення польського горожанства до якого малиб признаватися жидівські іміґранти з Росії.

Ліквідація партійних „ґвардій".

Польський міністер внутрішних справ видав декрет наказуючий ліквідацію всякого роду партійних міліцій, т. зв. „сторожей порядку" які можуть бути покликувані тільки спорадично, а не можуть істнувати, як постійні інституції.

Звірство.

Голова місцевої жидівської громади в Освєнцімю Авраам Гросс вніс дня 15. ц. м. до дирекції польських залізниць в Кракові таке письмо: „Позволю собі донести про пожалування гідний випадок, який мав місце на залізничій стації в Катовицях дня 8. ц. м.

Коли того дня я хотів вернути поїздом, що відходить о год. 1·51 пополудні з Катовиць до Освєнціма, стоячий на стації залізничій функціонар відгрожувався мені так: „Жиде, ти не поїдеш!" На моїх очах підбурив кілька осібняків, заохочуючи їх „бити Жидів", а коли я всідав до поїзду, наспіли за мною ті підбурені осібняки. Бачучи на що заноситься, я хотів перейти до другого воза, але це виявилося неможливим — згадані осібняки окружили усі виходи.

Як тільки поїзд рушив з місця, один з тої банди почав мене шарпати за бороду, домагаючись від товариша ножиць, щоби мені її відтяти і тільки недостачі ножиць завдячую цілість моєї бороди. Приглядався тому спокійно залізничий функціонар, який навіть сам приступив до мене і брутально крикнув: „Жиде встань, бо я мушу сидіти". Я виконав приказ, щоби оминути евентуального побитя. Мимо цього мало бракувало, щоби мене не побив той сам функціонар, якому щойно двох подорожних з Нового Бєруна звернуло увагу на наслідки такого кроку. Підчас того згадані бандити, розмістившися в поїзді били моїх одновірців пястуками і виривали їм без причини бороди. То шарпання борід і биття пястуками в лице трівало аж до стації Шопяніце, де на щастя, бандити зникли"...

Платіть партійний податок!!! Присилайте на адресу! „Краєвий Союз Кредитовий" у Львові, Ринок 10., вкл. кн. ч. 5.000. Жертводавці повище 500 мп. будуть оголошені поіменно!!

Совітська Росія.

Совіти анулюють гаєські предложення.

З Москви доносять: На запит англійського посла в Москві — Готсена, чи предложення, поставлене Літвіновим дня 19. липня в Газі поширюється на всі складові части РСФСР., Карахан відповів, що совітський уряд вважає під цю пору предложення Літвінова не обовязуючим, бо неросійська комісія в Газі їх відкинула.

Конґрес єгиптольоґів в Москві.

По звісткам з Москви, в будинку „Музея Іскуств" відкрився перший всеросійський конгрес єгиптольогів. Конгрес відкрив проф. Бородін.

Відпуст а Луначарского.

Наркомпрос Луначарский виїхав на двомісячну відпустку на Кавказ. (Рпр.).

Саєнко в Москві.

Відомий харківський чекіст Саєнко находиться під цю пору в Москві і стоїть на чолі особистої сторожі Леніна. (Рпр.).

Закриття двох журналів.

На основі розпорядку совітських властей в Москві закрито два журнали „Економіст" і „Утренники". (Рпр.).

Нові розстріли.

Як подають з Москви, найвищий трибунал засудив на розстріл помічника інспектора робітничо-селянської інспекції Круміна і професора вищої спортової школи Грязнова за передачу заграничній місії приказів реввонсовіта і звітів про ревізію фабрик пороху і частин воздушної фльоти.

Процес в справі розграблення складів АРА.

В Петрограді відбудеться небавом процес проти 34 обжалованих за розграблення складів АРА. (Рпр.).

Смерть проф. Постникова.

В одній із санаторій в околиці Москви помер відомий економіст проф. Постников, бувший директор петроградського політехнічного інституту. (Рпр.).

Совіти проти АРА.

„Сегодня" пише, що на днях відвідав Нансена совітський представник в Берліні Крестинський і предложив йому взяти на себе всю організацію справи допомоги голодуючим в совітській Росії. Совітська влада бажала би усунути цілковито відділи допомоги голодуючим організації АРА, як такі, що відносяться ворожо до совітського устрою.

Новий большевицький епископ.

Як доносять з Москви, в Богоявленськім монастирі собор епископів з Антонієм на чолі висвятив на епископа кубансько-чорноморської епархії протиєрея Николая Федотова. Замітне, що він не приняв монашого чину, що трапилося в російській церкві перший раз. Московські „Іввестія" додають, що вірні віднеслися ворожо до нового епископа.

ОЛ. БАБІЙ.

Моріс Метерлінк.

(З нагоди ювилею).

(Докінчення.)

Віра в безсмертність людського духа позволяє йому навіть про смерть говорити із спокоєм, радістю, примиренням, наче з усміхом на обличю. Уміти гарно і спокійно жити і гарно та спокійно вмирати — це мрія великого Бельгійця. Із дивною простотою і щирою безпретенсійністю на абсолютну правду підходить він до найтрудніщих питань, легко, без фразеольогії, оригінально і переконуючо вирішає найбільші загадки. Із лагідною скептичною усмішкою згадує всі проби фільозофії глянути за могилу, до загробного життя і сам висловлює це, що відчуває, що інтуїтивно предбачує: „За могилою може бути все, тільки не терпіння; терпіти може лише матерія, з якої ми по смерти визволені! „Трумна для мене не є нічим грізніща як колиска" — в колисці початок тайни, в трумні конець тайни.

— Ось з яким спокоєм говорить він про смерть, яка для нього є лише переходом з нищої форми життя до вищої, не знищенням і кінцем буття, а тільки одним із його безконечних, ріжнородних проявів, яких цілі ми не знаємо. Смерть, це тільки ніч, яка розмежовує два дні між собою, це сон і спочинок до дальшого труду — завтрішного дня. Твір „Смерть" читається, як прекрасну поему, повну спокою, примирення і покори великому призначенню. Відклавши книжку, хочеться сказати: „Да будет воля твоя".

А говорить нам Метерлінк без манери, просто і щиро, як старший, досвідчений брат, що любить нас і розуміє. В тоні його розмови чується легко скептичну усмішку і недовіря в сили людського мозку, бо „Розум наш, це лиш мала лихтарка серед темряви, що освітлює маленький простір, хоч навкруги море і безмежність темноти". А дух наш безсмертний тому, бо: „Щоби щось не істнувало по смерти, мусілоб бути окрім „істніння", якесь „неістніння", а колиб „неістніння" було, то мусілоб „істнувати" — цеб то смерти в дійсности нема, істнує лиш вічне життя, вічний рух духа, якого частиною є наша душа.

Але не свідомість, не воля, не розум, а інтуіція, засвідомі сили є частиною душі всесвіту, бо: „як би наша свідомість була частиною свідомости, духа всесвіту, то наш дух повинен би тямити своє буття перед нашим народженням на світ. Ми цего не тямимо, значиться душа наша і світу є та підсвідомість, інтуіція, яка проявляється у нас в екстазі, в естетичному опянінню, чи роскоші*). А загадочність буття повинна давати нам щастя і радість, а не терпіння, бо „найвищим нашим обовязком є вірити, що всіх тайн нам не доведеться зглибити ніколи", повторяє Метерлінк за Паскалем.

Життя мусить мати якусь розумну ціль, якої ми знати не в силі. І Метерлінк тратить цілі роки студій над життям ростин, на досліди над дрібними животинами, щоб впевнити себе, що всесвітом кермує якась доцільність, якась сила розумна, а не пуста гра випадковости. Його досліди кінчаться потвердженням вартости житя і в „Розумі цвітів" він пише ось що: „В життю находимо стільки розуму і доцільности — то чи не є річю можливою, що життя стремить до чогось розумного, до добра, досконалости і до побіди над тим, що називаємо злом, смертю, що є мабуть тільки тіню, обличя життя".

Принявши в природі закон безконечної еволюції, удосконалення і стремління до вивисшення, Метерлінк вірить, що шляхом Дарвінової боротьби за істнування, шляхом добору і пориву в гору, природа буде йти до щораз вищих форм, до більшої досконалости, а людина дійде до того раю, до щастя, згадка якого і туга за яким блукає в душі людства на протязі цілої його історії. Через боротьбу протилежних сил, через муки і терпіння, через жертву слабшого в користь кращого і міцніщого ми наближуємося до ідеалу, до краси, до правди і любови, до утраченого раю, до царства божого на землі. З ентузіязмом говорить Метерлінк про наше століття бур і заверух: „Люде майбутнього будуть нам завидувати; дослідники нашого віку, як піднесуть віко наших гробів станутъ

*) Смерть

Опустіння університетів.

Совітська преса стверджує, що число студентів на російських університетах з кождим роком зменшується. Цього року записалося на університети ледви 50 проц. з числа студентів перед війною,

Арешти в червоній армії.

„Голос Росії" доносить з Гельсінґфорсу, що від липня відбуваються постійно ревізії в казармах, поміщеннях курсів „Комсостава" і на кораблях балтійської фльоти. Більшість ревізій кінчиться арештом червоних командантів, курсантів, красноармейців і моряків.

Ці ревізії і арешти викликані тайними доносами комячейок про поширення між військовими нелеґальної літератури.

В останніх днях арештовано кількох офіцерів і моряків корабля „Севастополь". Переведено також арештування в ґарнізонах Оранієнбавма, Красної Горки і Петергофу.

Розстріл мулли.

По донесенням з Батума, в Єлисаветполі розстріляно відомого муллу Мамеда Джума-Огли за проповіди, звернені проти совітської влади.

Шліть жертви на будову памятника на могилі Леся Мартовича до Пов. Тов-а Кредитового „Віра" в Раві Руській

Преса.

Цінне признання.

Кореспондент „Курієр-а Львовського" з Дубна доносить повен обурення:

„Нікому тут не є тайною, що поза відомом „Сокола" впливові люде ведуть завзяту кампанію в користь „Звйонзку земян". Земельні власники, чуючи розмах піддержуючих їх осіб не находять в свойому божевіллю меж. На засіданню „Звйонзку земян", кілька тижнів тому, голова того товариства доказував, що 1) польський уряд кривдить селян Українців видаючи тайний обіжник, щоби землю продавати тільки Полякам, 2) треба боронити головно прав попів, церковної землі і т. д."

Довкола Східної Галичини.

Варшавський „Тидзєнь Польскі" помістив недавно передовицю на тему справи Сх. Галичини, в якій читаємо між иншим: „Справа б. С. Галичини є під теперішню пору польсько-українською і міжнародньою справою рівночасно, бо союзні держави рішенням Найвищої Ради з дня 25. червня 1919 р. яким уповажнювали польський уряд до заняття Сх. Галичини під тимчасову управу, застерегли собі остаточно децизію про долю того краю. Затим кождий проєкт Польщі, який змагає до розвязки цеї замотаної і розятреної справи згідно зі справедливістю і інтересом польської держави (хиба це дасться погодити?) повинен числитися з трьома чинниками: 1) польською суспільністю, 2) українським населенням і 3) союзними державами.

Чи можлива така розвязка справи, яка вдоволила би усі ті чинники? Це здається виключене.

П. Людвік Кульчицькі в статті „Українська справа в польській державі" писав вірно, що тепер „ані східногалицькі Українці взагалі ані жадне з їх політичних угруповань не захочуть заключити з нами політичної згоди навіть тоді, колиб наші уступки пішли як найдалі, але заразом удержали Східну Галичину при польській державі".

З другого боку ніяка польська політична партія не згодиться на відірвання б. Сх. Галичини. Найдальше йдуча в уступках для Українців ППС. висовує постулят широкої автономії, але не незалежність Сх. Галичини.

Щож відноситься першого питання в справі Сх. Галичини — питання її державної приналежности, польська і українська точка погляду взаїмно себе виключають. Якеж може бути в тому питанню становище західних держав?

Після того, що союзні держави зробили в справі Сх. Галичини до тепер думає автор, що вони не мають ніякого очеркненого пляну розвязки цеї справи а супроти неусталення відносин на сході — думає, що союзні держави не протестували би занадто рішуче проти прилучення Сх. Галичини до Польщі. Отже ходить о те, „які умови для національного і культурного розвитку східногалицьких Українців сотворить Польща. І в тому питанню автономії для Сх. Галичини, Українці матимуть симпатії Заходу по своїм боці. Чим ширшою буде автономія надана Польщею для б. Сх. Галичини, тим легче позискає вона міжнародню санкцію, тим скорше буде ця справа дефінітивно полагоджена.

Справа Сх. Галичини зредукована до питання автономії остається далі надзвичайно скомплікованою і важкою до розвязання, бо ходить тут не тільки о широку автономію, але і о межі области, яка має бути відокремлена.

І тут знову польський і український постуляти, виключають себе взаїмно. Польська суспільність не згодиться на відокремлення Львова, українська не виречеться Львова, як столиці автономічного краю. П. Людвик Кульчицкі в згаданій статті, розглянувши ріжні проєкти автономії для Сх. Галичини, приходить до внесення, що одинокий вихід, це пристосовання двох видів автономії до ріжних теринорій б. Сх. Галичин. Частину того краю, де український елемент рішуче переважає, мусілось би відокремити і обдарувати територіяльною автономією, а в решті (з Львовом) одержалиб Українці тільки національно-культурну автономію.

Автономія на так викроєному терені мусіла би бути автономією дійсною а не мнимою. Треба би автономічній провінції дати власний сойм, який вирішував би льокальні справи а для загально-державних справ, як справа закордонної політики, війська, залізниць, почт і телеграфів, висиланоб делеґації до Варшави"...

Памятайте про пресовий фонд „Громадського Вістника"! — Жертви проситься слати до Краєвого Союзу Кредитового у Львові (Ринок ч. 10.) на біжучий рахунок „Громадського Вістника".

„Treba pilnowaty, szczeb pany ne wziały wirch. Choczom Piłsudskaho, konstitucji i widbudowu".

„Краківський „Час" подав зміст реферату п. А. Стебельского, який виголосив він на засіданню управи товариства „Стражи кресовей" про положення на „кресах".

Хоча в цім рефераті багато типово польської бундючости і нерозуміння національних рухів литовського, білоруського, подаємо його зміст. Робимо це тому, що мимо оптимістичного забарвлення, референт подає матеріяли до дикої господарки на кресах і констатує продажність адміністраційних чинників.

Свій реферат кінчить п. Стебельскі наведеними в заголовку словами. Вкладає їх п. Стебельскі в уста мітичного „малопольського" селянина і уважає їх за відбитку настроїв на „кресах". Навели ми їх в оригіналі. Само поперекручування свідчить про „автентичність".

Та до речі.

П. Стебельскі зачинає відносинами адміністраційними і самоврядуванням. Найкраще під цим оглядом по його інформаціям представляється Осередня Литва і Полісся. На Волині — на його думку дається відчувати брак енерґічного адміністраційного проводу. Найфатальнійше укладаються відносини адміністраційні в области т. зв. коритаря Грабского, де населення постійно скаржиться на продажність поліції і брутальність і самоволю адміністрації. Загальним недомаганням є слабе інформовання населення про обовязуючі приписи. Спричинює це неожидані кари і використовування ситуації низшими урядовцями. Один селянин з дзісненського повіту сказав референтови: „у вас права є ліпші як у большевиків, але люде ваші погані". Дається сильно відчувати слаба контроля низших адміністраційних чинників з боку висших властей і суспільности.

Зробило деякий поступ громадське самоврядування. Населення подекуди набірає довіря до нього. Одначе по більшій части ухиляється від нього, бо польська влада зводить громадські ради до ролі найнизшого чинника адміністраційного, відбираючи їм характер самоврядування. Поміщики дальше усуваються від праці в громадських радах. Наслідком упливу каденції в північних воєвідствах ради громадські є майже всюди здекомплетовані і мають значну скількість „мертвих душ". Самоврядування по містах не всюди заведено, прим. на Волині вже від двох літ „робиться" приготовання. Там де воно є, виказує мало ініціятиви, хоча міста не є дуже обтяжені довгами. Самоврядування повітове істнує тільки в повітах б. Осередної Литви.

Постепенне загосподарування облогів посунулося наперед. В повітах найбільш знищених, як берестейський, кобринський, ковельський і часть пружанського та пояс німецько-російського фронту з 1915—1918 р. взято під управу около 50 проц. орної землі. З поміж стрічок реферату виходить, що головну увагу в цім напрямі звернено на двірскі обшари, які підпомагало правительство, які дістали великі кредити за посередництвом Банку Малопольського.

Відбудова посувається дуже поволі. Часто трапляються конфлікти між власниками лісів і урядами відбудови та населенням. В деяких повітах відбудова припинена, бо адміністрація вимагає предложення плянів будинків, які мається відбудовувати. Часто здержується роботи коло хати, зведеної вже під дах.

оголомшені, бо ударить їх золота курява, яку лишуть по собі геройські зусилля нашої волі і наші великі надії".

Вся творчість Метерлінка другої доби його життя — це великий пеан і гимн радости та подиву перед творами рук великого творця. Робить враження чогось весняного, здорового, живого і таємничого, як само життя.

А навіть твори його молодечих літ, котрі є плодом бурливих шукань, боротьби із самим собою, туги за суцільним світоглядом, криють в собі не смуток, не чорну зневіру, як судили його противники, а тільки глибоку повагу, задуму і релігійну покору священика перед престолом Невідомого. Його молодечі твори нагадують побоєвище, на якому змагалися ріжні світогляди, ріжні фільозофічні напрямки. Побідив той, хто перший виступив на арену боротьби — активний містицизм.

А критики, що закидали Метерлінкови декадентизм, деморалізуючий вплив, нездоровий скептицизм самотника, судили його поверховно. І коли серед нашої читаючої публики твори Метерлінка мають славу чогось патольогічного, хоробливого, це тільки доказ, що ми ще не піднялись понад рівень побутовщини і натуралістичних, грубих фотографій, зверхніх проявів життя, що ми вміємо дивитись на життя, а не бачити його глибини і тайн, що окружають нас. Метерлінк обрав найприродніщий шлях життя, слухаючи голосу матери природи, що кликала його до себе, так як Русса, Кнута Гамсуна, Йоганнеса Шляфа і инших, хто не вмів бути глухий на голос Бога. А закиди критиків-суспільників, як Коган. Макс Нордав, що творчість Метерлінка, це плід буржуазного лінивства, є односторонною наївністю тих, що поза суспільними питаннями не бачуть світа. Після вирішення клясових і суспільних питань, істнувати муть дальше питання остаточної цілі людського життя і питання первопричини усіх світів. Ці питання безсмертні, як і ті, що стремлять до вирішення їх. „Вартість людини міриться висотою загадок, які розвязати вона пробує" — сказав Метерлінк.

. . . . . .

Від ранніх своїх літ жив Метерлінк аж до світової війни серед цвітів і улюблених пчіл, накликуючи людство до повороту в тишину, до природи. Не любив гамору боротьби за істнування і змагань за вивисшення. Але життя зажартувало собі з великого самотника і поклонника тиші. В р. 1914 над його вітчиною нависла чорна хмара: Німецька армія здобула Бельгію і потоптала її волю. Тоді Метерлінк, цей апостол тишини і спокою кинув свій затишний куток і пішов у вир боротьби там, де рішалася судьба народу.

Крок цей не був несподіванкою. Вже по закінченню своїх студій над життям пчіл, Метерлінк говорив, що одиноким законом життя в цілій природі є сила. Хто не видержить в боротьбі, мусить згинути. Природа є аморальна, в життю удержується лиш те, що сильне і витревале. А призначення і „фатум" лежить не лиш поза нами, але і в нашій волі, в нашому бажанню творчости. Одиниця і народ, є по части творцями свойого призначення. І Метерлінк своїм активним виступом в обороні своєї нації потвердив віру у вартість людської волі та її свободу.

В р. 1915 російська преса в окупованій Галичині подавала часто відомости з життя Метерлінка: Поміщувала його портрети в жовнірському мундурі на побоєвищах, підкреслювала його самопосвяту і опіку над раненими Бельгійцями. Метерлінк умів здавити свої природні нахили і добровільно піти за голосом рідного народу. По скінченій війні повернув до своїх улюблених студій і праць у рідні сторони, де живе і досі.

На жаль українська література не богата перекладами творів Метерлінка: „Сліпці" і „Синя птиця" в перекладі Тимченка „Синьобородій і Аріяна" Кобринської, де кілька новель і поезій в ріжних журналах — ось і все, що ми присвоїли собі з богатої скарбниці великого Бельгійця. Найцінніщі його твори фільозофічного змісту чекають у нас на перекладчика. А праця для перекладів булаб вдячна, бо окрім Метерлінка не богато сучасних письменників так відсвіжує світогляд, поширює горизонт духа, оздоровлює зневіру і пессимізм — якого так сьогодні богато у нас.

Низші адміністраційні власти роблять собі з сього легке жерело доходів.

Дика парцеляція йде дальше. Парцелі набувають головно реемігранти з Америки і кольоністи. Місцеве населення з огляду на брак готівки малу бере участь. Місцеве населення чимраз острійше виступає проти зайтів. В білостоцькім і слонимськім повітах населення прогнало кольоністів.

Справи сервітутові і комасація посувається вперед головно на Виленщині, де в р. 1921. скомасовано ґрунта в 9 селах. Конфлікти викликує найчастійше сервітут випасу, відчуваний найбільш на Волині.

Чимраз більше повертають селяне з глибини Росії. Тепер повертають вони масово. Приволікли зі собою тиф. Санітарна поміч мінімальна.

На велику скалю йде на „кресах" вируб лісів. Вируб перевисшує далеко предвиджену етатово річну площину. Департамент рільництва Осередньої Литви в р. 1921. видав 95 дозволів на вируб на просторі 5.000 десятин, коли предвиджений річний етат творить 3.500 десятин (Східну Галичину п. Стебельскі дискретно промовчує!). Є забагато робочих рук, замало праці. В пограничній полосі розвивається сильно пачкарство. Кооперативи на Білоруси підупали. Українські на Волині розвиваються доволі добре.

В шкільництві працюють по більшій части неукваліфіковані сили. Ілюстрацією повіт двісненський: на 160 шкіл в повіті 60 учителів має двохклясове образовання, більшість скінчила 4 кляси, а тільки одиниці 6 кляс. Учителі — переважно Поляки, елемент напливовий. Навіть в семінарях учительських молодь переважно позамісцева. П. Стебельскі каже, що населення кресів має одно-одиноке бажання: щоби релігії учено в рідній мові, а зрештою годиться на польську викладову мову.

П. Стебельскі констатує, що національні рухи на „кресах" лежать поза сферою польських впливів. За те відносини поміж поодинокими національними ґрупами укладаються як найкраще.

Рух білоруський поробив великі поступи. Йде боротьба між двома ґрупами. Прихильники правительства Ластовського найшли попертя в б. військових білоруських, що піддержують живий контакт з Минськом. В лоні Національного Комітету в останніх часах дійшло до острих сцисій на тлі відношення до Польщі. Предсідника Комітету — Єремича і часть членів Комітету більш угодово настроєних до Польщі, переголосували люде, що стоять близько до правительства Ластовського. Упав також угодовий рух Алексюка після невдачних спроб переведення своїх послів до виленського сойму і союзу з т. зв. „Польським Звьонзкем Кресовим". Рух білоруський найшов значне опертя в свяшевстві.

Український рух на Волині оперся головним чином на кооперативи. П. Стебельскі нарікає на галицькі впливи. Одначе заявляє, що Волиняки не бачуть світа по за Польшею.

Рух литовський — по інформаціям п. Стебельского — острійше звертається проти Польщі тільки на Сувальщині.

Жиди — каже п. Стебельскі — погодилися з фактом істнування польської держави. Внутрішно розбиті вони на цілу низку партій, що поборюють себе.

Москалі, розсіяні по „кресах", ведуть живу агітацію проти Польщі. Мають попертя в духовенстві. Їхня агітація найбільш небезпечна; тяжко її викрити, бо вона прибірає найріжнороднійші форми.

Найбільш зріжничковане політичне життя на Виленщині.

На „креси" вибралися на жир польські політичні партії. Найбільш впливовою ґрупою „Ради Людове", яка поширилася на Волині, Виленщині, в 3 повітах поліських і 3 новгородських. Сильну агітацію розвело „Визволенє". П. П. С. організує робітників, головно залізничих. Доволі сильним її центром — Берестє.

На Білоруси найбільші впливи має виленський Національний Комітет. Ґрупа Ластовського має своїх людей на цілім терені Білоруси.

На Волині українські партії зорґанізовані доволі енерґічно. В південній частині Волині націоналістичні ґрупи галицькі скупчують значне число інтеліґенції і селян". Всі російські ґрупи працюють в однім напрямі: відірвання „кресів" від Польщі. Мають добру організацію. Їхні впливи великі на Поліссю. До сього образу дочіплює п. Стебельскі слова наведені в заголовку.

ВП. Передплатників в Чехо-Словаччині присимо отсим складати передплату за наш часопис в Банку Чеських Леґіонів в Празі на конто Видавн. Спілки „Діло" у Львові, а нас повідомити листівкою. — *Адміністрація.* 1—4

Дописи з краю.

Дібринів, пов. Рогатин.

Дня 4. вересня минувшого року відновлено у нас читальню. Вписалося около 150 членів. Замітна річ, що з поміж старших селян богато стало бокувати від неї. Хоч не можна сказати, щоби їм справи просвітні чи політичні були байдужні. Вони цікавляться, що буде з рідною країною. Та тяжко вирвати їх з пасивного животіння. В читальні згуртувалися головним чином молоді господарі і молодь. Проти читальні розвели темні духи, кермовані „невідомою" рукою, завзяту агітацію. Вони змагають до замкнення читальні. Є це невеличка кумпанія киринників, які готові запродатися, кому вгодно. Щоби тільки панське око ласкаво на них гляділо... Молодь повинна взятися до цих киринників радикально.

Свій.

Журавенщина.

Змагання до кращого.

Помимо цего, що Журавенщина, з окрема само Журавно — давно відчуває брак працьовників на народній ниві, то все таки завдяки кільком ідейним одиницям, котрих можна на пальцях одної руки по числити, життя, хотяй тяжким ходом, іде вперед.

З кінцем мин. року відновлено філію Тов-а „Просвіта" в Журавні. З так великого округа (33 сіл і містечко) заледво вибрано новий Виділ філії; головою вибрано замісцевого пароха о. Івана Чикету з Дубравки, містоголовою о. І. Галібея, пароха в Новошинах, секретарем Романа Шенкерика, канд. адв. в Журавні і ин., котрі своєю особою давали запоруку, що праця піде вперед. Помимо технічних перепон, бо більша часть Виділу мешкає поза Журавном за горами, за ріками, на котрих мости війна знищила, нововибраний Виділ занявся долею Журавенщини серіозно, совісно і щиро. Діла посвідчать самі за себе. Зазначити належить, що народня праця стрічається тут з далеко більшими труднощами з боку місцевих опікунів і властей як де инде. А треба тямити, що вже перед війною Журавенщина належала до найбільш запущених повітів.

Підчас війни осіло кількох священників молодших, котрим сейчас віддано провід над засніченим округом і вже до тепер який-такий поступ слідно. Нововибраний Виділ відбув до тепер 6 засідань, на котрих ухвалено ріжні способи що-до піднесення просвітно-культурного уровеня Журавенщини. Зорґанізовано з місцевої і позамісцевої молоді аматорський кружок, котрий дав до тепер в ріжних місцевостях тутешного округа кілька вистав як: „Медвідь" Чехова, „Заручини по смерти Паливоди", „Учитель" Франка, „Перехитрили" Кропивницького, „Наймичка" Тобілевича, „Нахмарило" Б. Грінченка і виповнює дальше свій репертуар новими пєсами. Піднести належить посвяту аматорів, котрі з ріжних місцевостий точно сходяться на проби. Аматори вивязуються зі своїх роль знаменито. Здобули собі велику симпатію і пошану серед населення. На кожде село впливає філія, уживаючи до цего всіх можливих средств, як обіжники, особисті інтервенції в справі обнови і засновування читалень. Кожда читальня, як зажадає делеґата, висилається їх всюди; лучалось нераз, що забракло осіб до виделеґовання до якоїсь місцевости, бо кількох нараз треба було вислати в ріжні сторони на збори читальняні або народні свята. Делеґати загрівають всюди населення до народньої праці і закликають до складання жертв на добродійні цілі, на які під цю пору Журавенщина не поскупила. З коляди вислано більше як 50.000 на „Рідну Школу". Крім цего що місяця жертвує наш округ на добродійні цілі, що до тепер тут не практикувалось. З нагоди Шевченкових роковин вислано обіжник до всіх дооколичних громад з приказом відсвяткувати свято в кождім селі, способом вказаним в обіжнику. В самім Журавні в день 11. марта відбулося Богослуження в честь упавших героїв, яке відправив місцевий парох о. Ів. Юрків, який ніколи не відказується від жадної прислуги, яка лиш є в його силі до виконання. Пороблено заходи до устроєння Шевченківського концерту, однак з браку салі концерт не відбувся. Велику вагу кладе Виділ на розповсюднювання книжок і часописів поміж населення, яке до тепер мало інтересувалося літературою, з окрема ґазетньою. Чи не найбільшу вагу звернув Виділ філії на брак своєї інтеліґенції, через що так тяжко повітови піднестися. Тому докладає філія всіх сил, закликає обіжниками і всякими иншими способами до посилання дітей до школи, дала почин до заложення приготовляючих курсів до ґімназії, з котрих вже 20 дітей здало до рогатинської ґімназії. Душею тих курсів являється Роман Шенкірик, котрий не жалує на цю ціль ні грошей ні труду. Не поминув Виділ філії також кооперативного руху. Маючи на увазі поліпшення добробуту тутешного населення, в парі з просвітно-організаційною роботою веде також кооперативну пропаганду.

Громадянин.

Присилайте жертви на будову памятника ІВАНА ФРАНКА до Краєвого Союза Кредитового Львів, Ринок 10., ч. вкл. нр. 40.000.

РІЖНІ ВІСТИ.

В обороні політики мілітаризму Франції.

У відповіди на статтю „Дейлі Кронікль", яка закидує Франції, що в своїй політиці спирається на зброєнню і яка впевняє, що Англія не зречеться французьких довгів, пише „Тан":

Від французького уряду домагаються зменшення військових видатків в мент, коли Гінденбург накликує німецьку молодіж до зброєння в цілі відплати. І в той самий мент робиться французькому урядови закиди, що веде політику мілітаризму і під покришкою мілітаризму Франції, відкидується французьку програму, яка за помочю анальоґії міжсоюзних довгів дозволилаб на редукцію німецьких довгів, лагодячи рівночасно економічну крізу в Европі. „Тан" порівнує відтак військовий буджет Англії і Франції та висказує, що французькі воєнні видатки виносять не богато більше як 5 міліярдів франків, підчас коли англійські військові видатки виносять майже 8 міліярдів, не числячи видатків англійських кольоній котрі — як примірем видатки самих Індій — виносять майже — 3 і пів міліярда франків.

Вкінци висловлює „Тан" здивовання, як можна закидувати Франції, що вона веде політику мілітаризму.

Франція в справі анкети в Малій Азії.

„Пті Парізєн" пишучи про виміну нот між Францією і Анґлією в справі анкети в Малій Азії, підчеркує, що кошта вислання представників на ту анкету винеслиб майже 100.000 франків в золоті. Тому, що анґлійський уряд звернувся до французького уряду з проханням вплатити одну трету цеї суми, відповів французький уряд, що не розпоряджає кредитом на згадану ціль. Анґлійський уряд вислав в тій справі нову ноту, однак французький уряд відповів, що остає при своїй першій відповіди, бо в той мент не має засідання парляменту, котрий міг би ухвалити відповідний кредит.

Признання для Поанкаре.

ПАТ. доносить з Парижа, що на цілім просторі Франції відбуваються засідання ґенеральних рад, де після інавґураційних промов ухвалюється резолюцію з признанням для політики Поанкаре, яку одобрює ціле населення Франції.

Перед новим торговельним договором.

„Пті Парізєн" доносить, що канадійський міністер фінансів Филдінґ задумує під час свойого побуту в Европі навязати в Парижі переговори в цілі заключення нового торговельного договору між Канадою і Францією.

Французькі застереження.

„Еко де Парі" доносить, що в звязи з проєктом виїзду австрійського канцлєра до Берліна, переслано правдоподібно на його руки ноту з відповідними застереженнями.

Анґлійський голос в обороні Австрії.

„Westm. Gazette" займається положенням Австрії і заявляє, що Австрія находиться над берегом пропасти, одначе вона сама зробила до цього перший крок, коли розпочала війну. Европі грозить катастрофа в Австрії. Наслідки цьої катастрофи можуть бути дуже важкі. Тому союзники не повинні ніяк допустити до цього, щоби держава в серці Европи попала знову в хаос.

Чернін за союзом Австрії з Італією.

В розмові з представниками промисловців і купців одного з віденських виборчих кругів зясував Чернін розпучливе положення Австрії і заявив: На мою думку урядови стало вкінці ясним, що ми не можемо надіятися ніякої помочи від Европи і він, хоч дещо за пізно, задумує приступити до діл. В чім проявляться ці діла — ще не знати. Ми з міщансько-демократичних робітничих партій переконані, що тільки радикально змінена заграничка політика може нас вратувати. І ми показали урядови дорогу до цього. В моїй останній промові в парляменті дня 13. липня вияснив я основно, що тісний господарський і політичний союз з Італією змінив би основно положення.

Участь Австрії в Малій антанті виключена, а прилучення до Німеччини поки що не можливе. Відносини з Мадярщиною, завдяки

хибній політиці напружені. А що ми не маємо більше сусідних держав, — бо Швайцарія не є за союзом — лишається тільки Італія. Коли уряд заключить союз з Італією, — а це дасться зробити — тоді минуться найтящі хвилі Австрії.

Маніфест грецької армії.

„Русспр." подає вістку з Букарешту, що грецькі війська в Македонії видали маніфест, де домагаються зєднання Македонії і Тракії в одну незалежну державу під проводом Венізельоса.

Новий німецький посол з Румунії.

З Букарешту доносять: Німецький уповноважений в Румунії — Фрайтаґ назначений послом в Букарешті.

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередну свою адресу.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Колінс проти Де Валєри.

Ліфилд. (ПАТ.) Колінс звернувся іменем правительства вільної Ірляндії з проханням до Найв. Правительства в Ню Йорку здержати Де Валєрі або його аґентам виплати з місцевих банків грошей, зложених там на користь ірляндської републики. Ірляндія є вже державою, а Де Валєру, яко такого, що противиться зарядженням правового правительства муситься трактувати яко збігця і він не може мати повновласти до відбирання грошей іменем Ірляндії. Колиб Де Валєра або його приклонники дальше одержували значні суми, то ужили би їх на скріплювання революції в краю, що протягнуло би домашню війну, тепер зовсім безпотрібну. Американський суддя Н. Суду Юр прихилився до цього прохання і наложив секвестр на ірляндські капітали, що досягають 1 і пів м'л. дол. у вартісних паперах і 800.000 в готівці.

Вбивство Колінса.

Льондон (ПАТ.) Авас. Недалеко місцевости Бенден в ґрафстві Корк убито із засідки щефа тимчасового правительства в Ірляндії, Михайла Колінса.

Льондон (ПАТ.) Вістка про вбивство Колінса викликала тут загальне обурення.

Льондон (ПАТ.) Авас. Ген. штаб ірляндської армії видав відозву, в котрій накликує армію до задержання спокою і витривалого продовжування праці початої Колінсом.

Справа Литви на С. Народів.

Женева (ПАТ.). Литовське правительство звернулося 8. ц. м. до Союза Народів з просьбою о внесеня запиту в справі виленських виборів, спротиву проти прилучення Виленської землі до Польщі на найблизче пленарне засідання С. Народів. Згідно з цим жаданням поставлено згадану справу на дневному порядку найблизчої сесії С. Народів.

Праська конференція.

Прага (ПАТ.) „Пр. Тгт." з Відня: В справі конференції д-ра Зайпля в Празі оголошено комунікат, в якому сказано, що переговори між д-ром Зайплем і д-ром Бенешом видали корисний вислід. Рішено покликати спеціяльну комісію, котра ввела би влекшення у взаїмному особовому і товаровому обороті й управильнила мито і тарифи між Чехословаччиною й Австрією. Д-р Зайпель вказав на катастрофальний стан промислу Австрії. Д-р Бенеш заявив готовість дати Австрії всяке попертя й полекші для розвитку промислу. Чехословаччина виплатить Австрії значні кредити й улекшить довіз угля.

Протест Мадярщини

Айльвезе (ПАТ.). Мадярське правительство рішило вислати до Ради С. Народів протест проти праської конференції, бо ціль її противиться тріянонському договорови.

Конференція Зайпля в Берліні.

Прага (ПАТ.) „Пр. Тгт." з Берліна: Канцлер Австрії д-р Зайпель мав конференцію у австрійського пос. в Берліні. Присутні були през. Еберт і канц. Вірт. Властива конференція буде нині рано.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

З дороги життя.

Бльок-нот.

Натовп.

Мені не подобається львівський натовп: він не має безжурности і милої симпатичности київського, легкости і ґрації варшавського і чепурної жвавости віденського.

Похмурий і неласкавий, не вміє ходити, штовхається і ніколи не перепрошує.

Ніби то взяв гірші сторінки Словен і Німців.

Панам.

Милі Львовянки. Я таки Ваш друг і прошу Вас, благаю, коли не маєте гарних ніг, не носіть шовкових панчіх. Вірте, що се Вам говорить ваш друг. І згадайте Шопенгауера, який твердить, що спідниці є для того, щоб заховати некрасиві ноги.

І ще одно: не беріть большевицької моди робити сукні з ріжних матерій. Треба багато смаку і добрих особлетих прикмет, щоб се вийшло гарно.

Повірте, що така комбінація по більшости нагадує спільні зусилля фіранки і ковдри.

Маґістрат.

І через що маґістрат думає, що війна ще не скінчилася? Ну, на що він окружив кльомби квітів в скверах і алеї кільчастим дротом?

А може се ще лишилось з часів „оборони" Львова?

На сьому дроті діти калічаться, а дорослі деруть убрання. Утилізація річ добра, але не завжди.

І через що над діяльністю маґістрату висить постійно злий фатум? А може щось инше?

Оливки.

О, я вірю, що вже почалась відбудова життя. І знаєте, що мене переконало остаточно? — Оливки. Так. Оливки, як се не дивно. Ті самі оливки, чорні овочі, що ними так добре на півдні заїдають горілку. Ви памятаєте, коли почалась війна, по троху все зникло: цукор, масло, мясо, хліб, а ще ранійше зникли оливки.

І ось, коли на Академічній вулиці я побачив у вікнах ресторанів оливки, я сказав: період руйнації скінчився, почалася відбудова.

Черга.

Той, хто мешкав в Росії, завжди чув про культуру закордонну, про справедливість, про порядок. І головне про порядок.

І ся уява розбивається, коли купуєш у Львові залізничий білет, або надаєш порученого листа.

Немає черги.

Навіть в тій „дикій" Росії ніхто не сміє порушити черги. Черга — се неписаний закон людности.

В Київі за часів війни, коли забракло трамваїв, людність сама встановляла чергу на трамвай і наповнювала ваґони в зразковому порядку.

Анекдот.

На днях я почув чудесний анекдот. Може, не всі його ще знають?

Коли скінчилася ґенуенська конференція, дипльомати мусіли розрахуватися з готелями.

Першим дістав де-кілька тоненьких фунтів Льойд Джордж, потім Барту — купку франків. Ратенау покликав льокая з валізкою. Скірмунт зробив дуже просто: передав фрахт на ваґон польських марок.

А Чічерін дістав клішу і сказав: „візьміть, відбийте скільки хочете",

Мефістофель.

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** Останнє (149) число „Громадського Вістника" сконфіскована за новинку: „Памятник в Косачові".

— **Микола Садовський у Львові.** До Львова приїхав із Ужгороду відомий артист і директор театрів Микола Садовський, який зараз же першого вечера поділився враженнями із своїми львівськими знайомими. Садовський оповідає, що український театр в Ужгороді працює серед не дуже сприятних умов і що без субсидії уряду він не міг би довго істнувати. В трупі Садовського працює 25 осіб. Микола Садовський перебуде у Львові кілька днів, а опісля вертає до Ужгороду, для дальшої праці.

— **Білети залізничої їзди дорожіють.** Польське міністерство залізниць зарядило нову підвижку цін білетів залічничої їзди від 1. вересня у висоті 54—66 процент.

— **У Львові пропадають дівчата.** Останніми часами у Львові занотовано кілька випадків зникнення молодих дівчат, які вийшли з дому і не вернулись. Останній випадок стався дня 20. серпня. Дванайцятьлітна дочка Марціна Бернацика заносила старому батькові обід до цегольні під Львовом в Зубрі і не повернула досі. Істнують докази, що мається тут до діла із торговлею живим товаром, тим більше, що таких випадків у Львові занотовано пять на протязі останнього місяця.

— **„Таїна українська орґанізація в Тернополі".** Під таким заголовком подає польська преса новинку про арештовання студентів в Тернополі, маючи на меті викликати репресії з боку влади на невинному населенню.

— **Замахи на залізниці.** Від довшого часу трапляються часто випадки нищення залізничих доріг, телеґрафічних получень, особливо „на кресах". На днях в околиці Жабінки невідомі особи поклали на залізничих шинах залізні перепони, щоби спричинити катастрофу поїзду. Залізничники перед часом запримітили це і унеможливили катастрофу.

— **Румунський антисемітизм.** В Гуші недалеко Ясс румунські ученики ґімназії і місцева молодь урядили протижидівську демонстрацію перед жидівським театром. Свистом, криком і киданням камінюками демонстранти примусили Жидів перервати театральну виставу. Вивязалась бійка, яку припинила поліція. Жидівська трупа мусіла покинути місто.

— **Російський театр в Берліні.** З Варшави до Берліна приїхав Александринський театр на чолі з Аполонським, Горін-Горяновим і Кондратом Яковлевим. З Берліна ця трупа виїде до Праги, а опісля вернеться до Петрограду.

— **Новий Ікар.** Французький пільот Тете бажаючи винайти новий спосіб літання у воздусі при помочи крил, а не мотору, піднісся із своїм крилатим апаратом для спроби на висоту 20 метрів, після чого упав на землю, поломишви крила і свої ноги та руки.

— **Релігійні секти на В. Україні.** На Україні поширюються ріжні релігійні секти, між якими тепер найпопулярніща секта „русских сіоністів", які святкують суботу, а не неділю. Ця секта тішиться опікою совітських комісарів і деякими успіхами між населенням.

— **Курулішвілі пропав.** Відомий грузінський поет, польонофіл Сергій Курулішвілі виїхав в Татри на вакації і пропав без сліду. Польське міністерство внутрішних справ і грузінські еміґранти пошукують за ним, але без успіху.

— **Безглузді здогади.** „Kurjer Stanisławowski" бажаючи конечно грати ролю Шерльок Гольмса, подає ряд здогадів в справі замаху на старосту в Калуші. В останньому числі (86) подає, що „Гром. Вістник" помістив обіжник калуського старости до парафіяльних урядів, в справі приготованого асентерунку Українців. Парохи калуського повіту спису поборових не подали мимо потрійного упімнення, продовженням чого був замах на калуського старосту. Чи не підозріє цей станиславівський Шерльок Гольмс, що замах виконав хтось з українських священиків Калущини?

— **Поліцай в ролі учених.** Одного дня у пароха села Ярчовець о. Захарчука явився поліцай із залізничним урядником і приказав священикови писати на церковних документах не „українсько-католицький" а уживати терміну: „греко-католицький". Коли священик випросив його за двері, цей поліцай закінчив свій учений виклад в справі реформації термінів погрозою і лайкою. Чи на те істнує поліція, щоби вона нападала на невинних людей і втручалась у справи, яких не розуміє? Чи до компетенції залізничних урядників належить наука і контроля наших священиків? Що на це дирекція залізниць і поліції?

— **Цікаві викопалини в Луцьку.** Перед кількома днями під замком в Луцьку викопано муровану келію, в якій найдено 200 людських кістяків, а біля них дорогі тканини мережані золотом. Що це за кістяки, з якої доби, не відомо. Дослідами в тій справі займуться учені археольоги.

— **Після катастрофи у Львові.** При каменици, яка при вул. Краківській у Львові упала позбавивши життя богато осіб, працюють робітники, щоби усунути руїни. Дня 22. ц. м. підчас праці завалилася двоповерхова стіна, засипаючи цілу вулицю і оба пішоходи. Жертв в людях не було.

— **Напад у Львові.** Дня 21. серпня в ночи на Жовківській вулиці напали бандити на урядника С. Федечку і поранили його ножами в грудь і голову. Жертву нападу поміщено в лічниці. Тоїж ночі львівські апаші побили тяжко В. Балицького.

— **Скажена собака.** Дня 22. серпня на Галицькій площі у Львові явилася скажена собака, яка кидалася на прохожих. Поліцай застрілив її револьвером.

— **Футра,** також уживані всякого рода продавайте або замовляйте лише в українській кушнірській фірмі Петра Карпяка Львів Куркова 11а. 452 1—10

— **Сирі шкіри з кун,** видер, тхорів, заяців і т. п. продавайте лишень Українській фірмі Петра Карпяка Львів Куркова 11а. 332 2—10.

Зі спорту.

Тов. „Сокіл-Батько" улаштовує в осени б. р. у Львові перегони наколесників на 50 км. Участь в перегонах могуть брати лишень члени українських руханкових, спортових і пластових товариств.

Інформації уділює Секція Забавова „Сокола-Батька" Львів, вул. Руська ч. 20.

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ВІСТНИК.

Кооперативний рух в Тернопільщині.

Кооперативний рух в Тернополі і Тернопільщині вже до війни був дуже слабо розвинений і без порівнання слабший від руху освітного і організаційного. На місто і повіт, що числить 75 сіл, було в самім місті всього 4 кооперативи (Пов. Тов. Кредитове, „Нар. Дім", Сп. для збуту худоби і Споживна Спілка) а 24 в повіті (в Черниховi, Воробіївці, Должанці, Чистилові, Березовиці вел., Денисові (дві), Глубічку вел., Купчинцях (дві) Бірках вел., Кипячці, Чернелеві руськім, Кутківцях, Ходачкові мал., Буцневі. Домаморичі, Козівці, Настасові, Острові, Сущині, Луці вел., Івачеві гор. і Микулинцях).

Були се кооперативи кредитові і споживчі, а тільки одна продукційна (в Буцневі, Спілка Молочарська).

Війна, так як всюди инде, всі ті спілки знищила і від 1914 р. до 1920 включно не ожила, за виїмкою двох в місті, ні одна кооператива. Щоби наново розбудити кооперативне життя, місцева філія „Просвіти" на зазив львівського Краєвого Союза Ревізійного покликала до життя в половині 1921 р. „Пов. Комітет Кооператив", в котрого склад входили представники кождого місцевого господ.-фінансового Т-ва, і котрий мав за ціль довести до оживлення кооперативного руху в повіті. Так само філія „Просвіти" почала в тому напрямі працювати; в грудні 1921 р. на читальняній анкеті був виголошений виклад про кооперативи, опісля в січні 1922 р. з рамени Пов. Комітету Кооператив відбувся окремий виклад на ту тему, а філія „Просвіти" двічи, в січні і марті с. р., робила старання, і була все приготовила до уладження одномісячного кооперативного курсу. Курс на жаль ні разу не відбувся, а то ізза браку відповідного числа слухачів; було всього 6 зголошень і се доказує, як мале заінтересовання проявляє громадянство Тернопільщини в тому напрямі.

Дотеперішним заходам Пов. Комітету кооператив і філії „Просвіти" удалося оживити заледви 6 кооператив на селах (в Глубічку великім, Чернелеві, Купчинцях, Настасові, Денисові і Острові), а 3 були новоосновані (в Сущині, Луці вел. і Івачеві гор.)

Тепер перенісся до Тернополя д-р Степан Баран, який є членом львівського Краєвого Комітету організації кооператив (КОК.) і при його співучасти Пов. Ком. Кооп. і філія „Просвіти" наново береться до оживлення спілкового руху в повіті. Дня 13. серпня с. р. відбулася під проводом проф. Боднара за їх ініціятивою нарада представників спілок і читалень повіта, в якій взяло участь 140 осіб з Тернополя і з повіта.

Реферат виголосив д-р Степан Баран, в котрім представив наперед користи кооператив, вказуючи головно на Чехів, у котрих спілковий рух почався і від разу став на ноги в половині 19. стол., і котрі тільки спілковій організації завдячують, що тепер так добре стоять економічно. Опісля перейшов до кооперативного руху у нас і на Вел. Україні, підносячи те, що на Вел. Україні кооперативний рух був далеко сильнійший ніж в Галичині, а то головно завдяки тому, що там він мав багато гарячих працьовників і пропаґаторів та розвивався не так як у нас, з гори в діл, але з долу в гору. В Галичині було до війни 1000 українських більших і менших кооператив, з яких велика більшість в часі війни завмерла. Щоби після війки розбудити спілковий рух, завязався у Львові Краєвий Комітет організації Кооператив, і почавши з 1921 р. помало сей рух починає оживати. На жаль, в Тернопільщині він стоїть зі всіх повітів найслабше, мимо того, що відповідно до освітної рівені він повинен стояти найсильнійше, тимбільше, що Тернопіль положений в центрі Поділля і повинен зосереджувати в собі весь спілковий рух тої части краю. Тому, що на разі мало є кооператив для творення кооперативного союза, референт ставить внесення покликати до життя в Тернополі кооперативне бюро і відкликується до присутніх заінтересуватися економічним рухом, бо економічна сила народу є основою його політичної й освітної сили. Нині кооперативи можуть тільки з трудом удержатися і розвиватися, а то з причини обезцінення польської марки, перешкод ставлених нам зі сторони наших противників, а головно з причини нашої власної байдужности та недоцінювання і на жаль нерозуміння ваги кооперації у нас самих. На се рада така: зєднувати як найбільше число членів істнуючим кооперативам і закладаючим нові і — додамо від себе — розумний і скорий оборот грошей і товарів в самих кооперативах, і отрястися з байдужности.

Після реферату забрав слово п. Кіт, секретар „Нар. Торговлі" зі Львова. Передавши привіт від сеї львівської кооперативи заявив, що „Нар. Торговля" є готова прийти з помічю своїм членам так в організації спілок, як і доставі товарів.

В дискусії забирали голос пп.: Гевський, представник кооперативи в Сущині, Косар з Купчинець, Постригач, проф Галущинський, о. Конрад з Тернополя і о. Вонс з Чернилева руського. Порушувані були такі справи: справа кооперативного часопису (п. Косар), на що п. Кіт заявив, що Краєв. Союз Рев. такий часопис буде видавати. Розбирано причини, для чого в Тернопільщині кооперат. рух так лихо стоїть. За причини сього подавано: байдужність української інтелігенції, наперед сільської — духовенства й учительства, котра селян в тому напрямі не підопре, а опісля тернопільської, яка не дала ініціятиви (п. Гевський); бесідник є погляду, що сьому вже винна є школа, котра не дає нашому інтелігентови в тому напрямі образування. До того додає д-р Баран, що в Познаньщині перед війною Поляки не дали себе зденаціоналізувати головно завдяки духовенству, котре обовязково мало економічне образування. Ще инші причини лихого стану кооператив в Тернопільщині були подавані такі, що наші кооперативи в багато разах є збудовані на невідповідних основах, о скільки товар до них спроваджується від Жидів і відтак продається дороще ніж у Жидів (о. Конрад), дальше брак фондів і низький освітний стан, бо освітний розвиток іде все перед економічним (проф. Галущинський). А ми сказали би від себе ось що: причиною лихого стану у нас під тим оглядом є перше, що Тернопіль мав переважно за провідників професорів, а сі завсіди більше дбали про освіту ніж про господарство, друге, що господарська праця вимагає постійної дрібничкової роботи, а наша інтелігенція була звикла переважно, скажім, до праці на велику скалю, що проявлялося і проявляється тому, що по наших інституціях працюють переважно тільки одиниці, а инші критикують, а третє, що від ряду літ, ще довго з перед війни, старша тернопільська ґенерація ніколи не вспіла приєднати собі академічної молоді, котра все тут мала своє votum separatum, чи то на тлі партійности, чи „революційности" роботи, і все кінчалося на тому, що молодь робила на свою руку. Від тепер, думаємо, піде краще, о скільки провід перейшов би до людей вільного звання; старша інтелігенція кинула би роботу на велику скалю, а взялася би до дрібничково, а молодь дійшла би до зрозуміння, що реальна праця може піти тільки під проводом старших.

На нараді була вкінці піднесена справа удержання пропонованого д-ром Ст. Бараном бюра організації кооперативів і збірки фондів на переведення сеї цілі. На внесення п. О. Постригача віддано сю справу повітовому комітетови організації кооператив.

На нараді принято одноголосно предложені д-ром Ст. Бараном слідуючі резолюції:

1) Зібрані рішають покликати до життя бюро пропаґанди і організації кооператив на місцях при філії тов. „Просвіти" в Тернополі, зглядно при повітовому комітеті організації кооператив і в сій цілі розпочати збірку в повіті на потреби організації кооператив і кооперативної пропаґанди; поки що справу обласного союза кооперативного відложити до хвилі, коли зорганізується більше число кооператив на місцях в тернопільському повіті і в повітах сумежних.

2) Урядити курс в Тернополі для виобразування сільських кооператорів;

3) Візвати нашу інтелігенцію на Поділлю, зокрема духовенство і учительство, щоби гарячо занялося справами організації кооператив;

4) віднестися до гр.-кат. Ординаріятів в Галичині і до управи Українського Товариства Педаґоґічного, щоби в пленум наук в богословських ліцеях і в середніх школах, з окрема в учительських семинаріях, які є під орудою наших чинників, вложено обовязкову науку про кооперацію.

5) Візвати кооперативи в тернопільському повіті, щоби негайно вступили в члени „Народної Торговлі" і своє запотребовання в товарах покривали по можности в цілости в складі Народної Торговлі в Тернополі.

По тригодинних нарадах проф. Боднар закінчив збори зазивом, щоби учасники старалися ввести в життя думки порушені на нараді.

Не йшли до асентерунку.

Просять нас повідомити, що з 7 учителів української державної ґімназії в Тернополі низше 36 літ життя, ніхто мимо візвання не ставився до асентерунку.

Недбальство чи легкодушчість?

Ушкоджена в часі війни церков при львівській вулиці в Тернополі, що стоїть над ставом при самому візді до міста і з трьох міських невеликих церков є найоказалійша з найвищою вежою, має досі розвалений дах на бані. Направа не коштувала би богато, а в кождому разі фонди можна було зібрати і приступити до направи. З причини ушкодження бані не відбуваються там богослуження, до церкви ллється дощ і гніздиться там птацтво, та коли це потреває довше і ніхто не возьметься до направи, то внедовзі в церкви остануть руїни. І се діється в місті з українським характером, що має найбільше зі всіх галицьких міст українського елементу і яке має три величаві костели на найкращих площах міста. Недбальство о. пароха, чи може церковного комітету впадає в очі і дає нам лихе свідоцтво в очах противників. Треба отже негайно, поки ще час, приступити до направи.

Школи УПТ. в Тернополі.

Місцевий кружок УПТ. удержував, так як у попередньому шкільному році, так і р. шк. 1921|22 дві приватні жіночі школи: Семінарійні курси (4 кляси) і ґімназію (4 кляси). Сем. курси містилися при вул. 3. мая в домі „Нар. Торговлі" (IV. пов.), ґімназія в будинку української державної ґімназії. На Семін. курсах відбувалася наука рано, в ґімназії по полудні. В обох школах учено стисло після плянів державних шкіл. Ґімназія була клясична довоєнного типу, а курси III—IV. кл. мали плян 4-літнього семінаря, в I—II. кл. 5 літнього. Кляси I—II. ґімназії одержали право прилюдности рескриптом міністерства в. і п. осв. з дня 18/III. 1922 ч. 5021/II. а подання о признаня права прилюдности для Сем. курсів шкільні власти відкинули подаючи за причину, що курси не приноровлювалися до обовязуючих шкільних плянів, хоч се не годилося з дійсністю.

В обох школах учили самі кваліфіковані сили, учителі державних шкіл (ґімназ., семін., виділ.), а приватних 5, з котрих 3 теж були приняті до державної ґімназії як контрактові, а 1 був суспендованим учителем польської ґімназії. Управителем ґімназії був проф. Мих. Губчак, а Сем. курсів в I. півр. проф. Вас. Безкоровайний, в II. проф. Іляр. Брикович. На слідуючий рік у ґімназії управа остає незмінена, а для курсів Старшина УПТ. оглядаєся за фаховим управителем.

Шкільна оплата в ґімназії до кінця грудня 1921, а на Сем. курсах до кінця лютого 1922 виносила 2000 мп., а пізнійше в обох школах по 3000 мп. місячно. Увільнених від шк. оплати на Сем. курсах в цілости було ок. 16 прц. учениць, від половини ок. 2 прц., в ґімназії в цілости 21 прц., від пол. 20 прц. Годиться зазначити, що оплати в обох наших школах були о 1000, а відтак о 2000 мп. менші від оплат обох відповідних польських шкіл, хоч фреквенція в тих останніх була о много більша ніж у наших.

Приходів з шкільних оплат, підмоги УПТ., приватних датків і т. и. Сем. курси мали понад 1,580.000 мп. Підчас коли Сем. курси могли самі себе зовсім добре удержати, то до ґімназії доложив кружок понад 400.000 мп.

Учителі одержували на курсах в I. півр. за відбуту годину по 250 мп., в II. по 375 мп., в ґімназії через весь рік по 250 мп. Учителі заняті тільки в приватних школах — пятьох — одержували платню ричалтово після скількости годин, а надто одержували платню в тій самій висоті і за ферії. Оба управителі одержували по 15.000 мп. місячно. Учителям і управителям виплачено за рік на Сем. курсах понад 1,630.000 мп. в ґімназії ок. 1,400.000 мп.

На шкільні прилади, опал, чинш, адаптації і т. и. Курси видали понад 370.000 мп., ґімназія понад 170.000 мп., в чому 115.000 мп. за опал в будинку державної ґімназії. Готівкою остало курсам понад 150.000 мп., ґімназії понад 10.000 мп., що буде зужите на слідуючий рік на шк. прилади.

Учениць було на курсах: 115, після кляс: 32 + 39 + 22 + 22; в ґімназії: 58 учениць, після кляс: 16 + 19 + 11 + 11, в попередньому шк. році: 48, після кляс: 18 + 11 + 11 + 8.

На Сем. курсах не перейшло до висшої кляси загалом 3·5 прц. учениць, поправний іспит одержало 11·4 прц., з відзначенням було 19·3 прц. учениць. В ґімназії в I.-II. кл. (з правом прилюдности) не перейшло до висшої кляси 11 прц. учениць, в III—IV. кл. (без права прил.) при здавці в державній ґімназії 1 призначено до поправного іспиту, 1 із за слабости не здавала, решта перейшла, з чого з відзначенням загалом 20 прц.

Не бійтеся приглянутися - страшній - дійсности, та прочитайте книжку про

Земельну справу у Сх. Галичині

ЮЛІЯНА ПАВЛИКОВСЬКОГО, 453 1—1

яку можна набути в Адм. „Літ.-Наук. Вістника“, Львів, Руська 18. в ціні 200 мп. за прим., з перес. 230 мп. Небезпека тим грізнійша, коли її не прочувається

Фреквенція на слідуючий шк. рік у ґімназії заповідається значно ліпше; до 3 перших кляс, — будуть тільки сі удержувані, — перед феріями вписалося 70 учениць, а є ще кільканайцять зголошень до вст. іспитів після ферій. На Сем. курсах фреквенція на слідуючий рік ще не усталена, досі вписалося ок. 100 учениць.

Шкільні пляни в ґімназії мають бути змінені відповідно до змін впроваджених у всіх жіночих ґімназіях польськими шкільними властями. О скільки можна чути між родичами наших учениць, то ті бажають собі клясичного типу.

ЖЕРТВИ

Просвітно-орґанізаційний фонд Тов-а „Просвіта“.

325) Читальня „Просвіта“ в Волцневі 1000. 326) Василь Камянський в Новосілці 1000, кличе: Тимякову, Ірину Сендецьку і Ст. Лотоцького в Новосілці. 327) о. Онуфрій Вергун в Дебеславцях 1000, кличе: о. декана Русина в Коломиї, о. Партена Чубатого в Перерові і о. Николу Ґоянюка в Залучу над Пр. 328) Проф. Іван Храпливий в Коломиї 1000. 329) Читальня „Просвіта“ в Стібні 1000, кличе: чит. „Просвіта“ в Стібенци, Баричи, Складі Сільнім і в Хотинци. 330) о. Іван Сендзік в Стібні 1000, кличе: о. М. Малецького з Ріпчиць, Романа Кміцікевича і Володимира Федевича в Стібенци. 331) Осип Боднарович в Зарваниці 1000, кличе: о. Василя Танчака в Рибниках, Юлію Меркунівну в Поморянах і Юлію Стельмахівну в Зарваниці. 332) Д-р Дмитро Блавацький в Підгайцях 1000. 333) Іван Ганас, нотар в Лютовисках 2000. 334) Д-р Мих. Західний в Козовій 2000, кличе: о. Теодозія Богдана Петрицького в Таурова, о. Івана Піньковського в Вибудова, о. Данила Зарицького в Кізлова, о. Антона Радомського з Каплинець, о. Михайла Абрагамовського з Дубща, о. Александра Бачинського з Козівки, о. Романа Добровольського зі Слободи Золотої, о. Миколу Іванчука з Кривого, о. Семена Іванчука з Козови, о. Павла Штокалка з Кального, о. Івана Мінка з Городища, о. Петра Салія в Будилова, нових парохів з Ценева і Плаучі великої, учителів (ок) Марію Лаврівську і Ришарда Бачинського з Козови, Антонину Мерещовську з Таурова, Марію Онишківну з Кального, Методія Беднарського зі Слобідки, Ванду Львівську зі Слобідки, Луку Кушніра з Плотичі, Пелагію Кушніреву в Плотичі, Галю Бородайківну з Кривого, Василя Халупу з Кривого, Петра Савчука з Ценева, Марію Дуцьківну з Ценева, Івана Рижевського, Марію Рижевську, Марію Гуцалівну і Мелянію Геретівну зі Слободи Золотої, Михайла Гофрика і Марію Лесняківну з Вибудова, Миколу Баваровського з Комарівки, Теодора Кожушка і Евдокію Лежанську з Глинної, Марію Лежанську з Каплинець, Івана Ризака і Марію Служинську з Дібща, Теодора Турчина з Олесина, Миколу Зінка з Вимислівки, Ангелу Західну і Лелю Мальчинську з Козови, Евгенію Орунівну зі Слободи золотої, просвітян: суддю Дмитра Бойка з Козови, о. Павла Штокалка з Кального. Луку Кушніра з Плотичі, Василя Чаплю і Андрія Боднара з Козови, д-ра Івана Романкова в Львова, Дамяна Бесагу з Олесина, Павла Личака з Кривого, Василя Кавку і радн. Івана Масляка з Козови, Еміля Чорного з Плотичі. Михайла Грамяка Федькова з Геленкова, голов відновлених і живих читалень „Просвіти“: о. Семена Іванчука з Козови, Антона Кушніра з Плотичі, Дмитра Мартинова з Кривого, Андрія Мандзія зі Слободи золотої, Івана Кавку з Геленкова, о. Павла Штокалка з Кального, Дмитра Пирога з Каплинець, Семена Ремеза з Городища, Федька Лесіва з Плаучі великої і Михайла Млинка з Золочівки. 335) Читальня „Просвіта“ в Торськім 1000, кличе: Читальні „Просвіта“ в Ворвулинцях, в Іваню золотім і в Устечку. 336) Проф. Гнат Павлюх в Станиславові 1000. 337) о. Омелян Дудрович в Яблонові 2000, кличе: Юрія Дудровича в Бурштині, Стефана Левицького в Підгайцях і о. Петра Смика в Жовчеві. 338) Евгенія Сроковська в Підгайцях 1000, кличе: о. на Петра Наболотного, д-ра Евгеньо Ловицького, д-ра Дм. Блавацького, д-ра Івана Яримовича, Маркіяна Стеткевича, Миколу Стеткевича. інж. Евгена Бородієвича, всіх з Підгаєць, 339) Мусій Трач в Гниличках 1000, кличе: Павла Лубянецького в Гниличках, Степана Трача в Шилах і Дмитра Трача в Скориках. 340) Д-р Ізидор Голубович у Львові 5000. 341) Д-р Франц Свістель в Бережанах 1000, кличе: Цуприка ур. почт., Сінґалевича упр. почт. і Василя Кордубу всіх в Бережанах. 342) Корнель Лукавецький в Коломиї 1000.

На українські воєнні сироти.

На руки Вп. Степана Чарнецького зложили в марках польських: Український Фонд воєнних вдовиць і сиріт 50.000, Союз кредитовий 40.000, Союз торговельно-промислових спілок 30.000, Народна Торговля 30.000, Тов. парцеляційне „Земля“ 20.000, Земельний Банк гіпотечний 10.000, Народна Гостинниця 10.000, Союзний Базар 10.000. Товариство „Дністер“ 10.000, Торговельно-промислова Спілка „Відбудова 10.000, Тов. „Титан“ 10.000, Тов. „Топас“ 10.000, Тов. „Мельма“ 10.000, Тов. „Лук“ 5.000, Консум урядників Тов-а „Дністер“ 3.000, Міщанський Ремісничо-промисловий Союз кредитовий 1.000, Краєве Товариство кредитове 2.000, Відділ обезпечень Українського Фонду вдів і сиріт 1000, Книгарня ім. Т. Шевченка 10.000, Тов. „Труд“ 3 000, Микола Яцків 5.000, Сидір Кузик 5.000, проф. Ліщинський 5.000, д-р М. Янкевич 2.000, д-р Евин 2.000, д-р І. Волошин 2.000, д-р Макс Левицький 1000, Д. Коренець 1000, проф. Яцкевич 1000, о. д-р Застирець 100, інж. Ст. Левинський 1000, д-р Вол. Мацькевич 5.000, С. Чума 1000, Д. Стецьків 1000. — Разом 307.100 мп. — Крім того Спілка „Полотно“ зложила 35 м. 70 цм. полотна, „Кооператив для торговлі шкірою 2 кг. 50 дкг. шкіри. В імени українських сиріток щиру подяку Шановним Жертводавцям складає: *„Український Епархіяльний Комітет“ опіки над воєнними сиротами у Львові ул. Домініканська ч. 11.* 431 1—1

Голодній Україні.

2500 діти з Замкова по 1000: Коноваличі, Павлівна П.

6000 Гром. Гусятинці пов. Бібрка. 5000 Аматт. кружок Гусятинці пов. Бібрка, по 1000: Павлінський О. упр. школи, Стараківна М. учит., по 500: Анфельзіс М., Кабаровський М., Даньо Ю., Скіцко С., Диба І., Туркавський О., Верховська Т., Залітач М., Клока Е., Бий І., Грабовенський Б., Грабовенський М., Василик В., о. Рабій Ф., о. Попіль О., Біленький Т., Біленьківна О., Судчак І., Мидляківка О., о. Ортинський М., Княгиницька М., по 400 Мариняк Ю., по 300 Ленкавський Н., Котович А., Гопішин І., по 270 Савицька В., по 200 Сілецький Ф., Ганчарський Д., о. Юзвяк М., Лучак В., Попіль О., Кобилецька М., по 130: Попович О., по 100: Кіцула М., Сандович В., Кордасевич М., Филипчак У., Зубик І., Н. Н., по 2.791 шкільна молодь с. Мокротина, по 1.209 Ольшанська П. уч. с. Мокротина, по 1.000 Садовська Т. учит. с. Мокротина (кольонія), 800 шкільна молодь с. Мокритина (кольонія).

Повітовий Комітет Тернопіль (збірка по день 6. VII. — Жертви з сіл: 53.500 с. Кривки, 47.580 с. Лучка й Воля маз. збірка в церкві через о. Короля, 41.000 с. Ходачків малий, 30.600 Микулинці на р. о. Короля, 26.455 с. Ступки, 23 780 о. Глинський І. збірка з акафисту в Буцневі, 22.365 с. Шляхтинці, 21.087 с. Смиківці, на руки о. Бачинського Ю., 21.000 с. Петриків, 18.040 с. Купчинці, 15.200 с. Настасів, 13.400 о. Глинський І. збірка з акафисту в Серединках, 12.000 о. Глинський з Буцнева, 10 000 с. Кіпячка, 6.860 с. Стегнівці, по 5.000 с. Драганівка (збірка п. Левицький), чит. „Просвіти“ Купчинці, 4.415 с. Байківці на руки о. Бачинського Ю., 4.255 с. Глядки, 3 420 с. Русянівка на руки о. Бачинського Ю., 1.000 Чит. „Просвіти“ Буцнів, 500 с. Воробіївка. — Жертви з міста: 23.200 урядники Воєвідства, по 10.000 Бриковичева К., д-р Калин І., 6.300 Чубатий П. збірка, 6.000 Водяний Т., по 5.000 Брикович І., д-р Брикович С., 3.500 учениці 3. кл. української жін. ґімн. голодним дітям України, по 3 000 Білінський К., Перун І., Топольницький І., по 2.000 Цетнар К., Турин М., д-р Ладика М., Миколаєвич Я., Залужний В., по 1 500 Західний Т., Алиськевич І., Дейнека П., Ремеза І., Капоровський В., Чубатий П., Кузик С., по 1.000 Німців І., Любінецький, Палашевський В. уч. 4. кл. ґімн., Н. Н. на руки Перуна І., Мацьків Т. (з Гаїв вел.), Чубатівна Т., Янович І., Вацик П., Зухарська К., д-р Чумак С., Чубатий В., Саніцька М., Камінська А., Федоровичева Г., Бойчукова П., Пасікова Т., Ткачук Т. ж. Конрада, 540 Мамчак М., по 500 Матвійчук А., Кузьма Сотник, Желінська М., Віснєвська Е., Ястрембська М., 200 Ціха А., 180 Снєжик М. — Жертви в збіжу: 883 кґ. с. Купчинці, 510 кґ. с. Настасів, 498 кґ. с. Стегниківці, 334 кґ. с. Кіпячка, 257 кґ. с. Шляхтинці, 210 кґ. с. Воробіївка, 191 кґ. с. Ступки, 166 кґ. с. Микулинці, Лучка, Воля мазов, (збірка в часі Богослуження о. Короля), 46 і пів кґ. с. Микулинці, 43 кґ. Оноферко Я., Тернопіль, 4 кґ. Браніцький П. — Разом 506.287 мар. п., 31 q. 42 і пів кґ. збіжа, 32 бох. хліба, 172 кґ. бараболь і 44 штук яєць.

Комітет Турка над. Стр. 19.531 мп. Збірка коло церкви, 4.000 Щипко А., по 2.000 Щипко А., Утриско О., по 1.000 Макарик М., Павлик С., Тисовський І., Яворський І., Шогура Р., Лесик О., о. Федевич І., Гобинський М., Заліщук І., д-р Копурай М., Коцко П., Турський С., Петрик О., Шеремета П., Середа О., по 800 Копитчак Д., Шалабовка К., по 700 Павлик К., Федевичівна, по 600 Козловський І., Комарницький Е., Сокаль Ф., Сокаль В., Павлик І., по 500 Стець І., Писанчин І., Писанчин О., Согопатич А., Согопатич В., Панкевич Ю., Годованець К., Косцевич Н., Роздольський Г., Косцевич А., Данилович М., Цінкевич К., Саворин І., Саворин О., Яцкулак М., Саковчик В., Саковчик П., Кузьмак О.

Курс грошей.

Курси заграничних валют. Львівська неофіціяльна біржа нотувала дня 23. серпня: американські доляри 8550—8600, одинки і двійки 8450 — 8500, канад. доляри 8400—8450, одинки і двійки 8300—8350, нім. марки 7·80 — 8·00, сотки 7·60—7·80, дрібні 7·60— 7·70, леї 60·00—61·00, дрібні 58·00-60·00, чеські корони 230·00—235·00, дрібні 225·00 до 230·00, рублі 5-сотки 150—160, сотки 150—160 25-рубл. 140—150, франц. франки 640 — 650, фунти штерлін. 34.000 — 35.000, швайц. франки 1.500·00 — 1.600·00 Золото: 20-кор. 32.000—32.500, 20-фр. 31.000—31.500, 20-марківки 38·500 — 34·000, 10-рубл. 38.000 — 33.000. — Срібло: Австр. корони 695 — 700, фльорени 1730 — 1750, рублі 2850—2870. Австр. тисячки новійшої емісії 600—650, старшої емісії 1600—1650, сотки новійшої емісії 600·—650·, стар. емісії 1600·00 — 1650·00, 50 - коронівки 35·00—45·00, 20-коронівки 22—28, 10-коронівки 12—14, 1-ки і 2-ки 0·40—0·50, цар. 10-ки рубл. 1·25—135·00, решта дрібних 0·70 — 0.80 думські тисячки 20·00—30·00, думські 250-рубл. 15.00 до 22·00, карбованці 1·00—2·80, гривни 4·00—8·00, фунти шт. 30·000 — 31·000, дол. 5.850—5.950. 5-кор. 2910—2960, копійки 12·00—13·00, амер. доляри 5850—5960, половинки і чвертки 5.600—5.700, кан. дол. 5.500—5.600, дрібні 5.400—5.450, леї 570—575.

ОПОВІСТКИ.

Кружок УПТ. в Рогатині розписує конкурс на посади в Народній Школі УПТ. в Рогатині. Подання зі свідоцтвом матури та докл. описом життя вносити до 30. серпня 1922 р. Сили, які вміють вести хор, мають першенство та окремо дістануть посаду (співу) в місц. українській ґімназії за винагородою. 460 1—2

Позір Чортківщина! Отсим подається до відома Учительству, Читальням, Аматорським Кружкам. Студентству та Парохіяльним і Громадським Урядам, що з днем 15. серпня 1922. отворено в Чорткові в „Народнім Домі“ „Українську Книгарню“, кооп. з обм. пор. Маємо на складі: книжки для народних і середних шкіл, зошити, канцел. прибори, молитвенники та заграничні і краєві видання українського красного письменства. Просимо вступати в члени „Української Книгарні“ та приноровитися до клича „Свій до свого“. — *Управа.* 430 2—2

Позір Радехівщина! Прив. Українська ґімназія. Вписи до І. і II. кл. дня 30. і 31. серпня, вступні іспити до І. кл. 31. серпня Початок шкільного року 1. вересня 1922. — о. д-р Пелліх, управитель. 440 2—2

Вступні і поправчі іспити в школі ім. Шевченка і приватній учительській семінарії відбуватимуться в днях 1. і 2. вересня. Зголошення до вступних іспитів приймає Дирекція школи в послідних днях серпня. Кандидатки на І. рік семінарії мусять предложити також свідоцтво здоровля, виставлене урядовим лікарем. Рік шкільний починається 4. вересня. 396 а) 3—5

Доповняючі вписи до всіх кляс 7. кл. всенародної дівочої школи ім. Шевченка у Львові при вул. Мохнацького 12. і поміщеної тамже приватної учительської жіночої семінарії УПТ. (І. і II. р.) відбудуться в днях 29. 30. і 31. серпня с. р. в годинах від 9 — 12 рано і від 3—5-ої по полудни. При вписах треба виказатися: метрикою хрещення, послідним шкільним свідоцтвом і посвідкою щіплення віспи. 397 3—5

Вже вийшов з друку і продається у всіх книгарнях - - -

Учебник ґеометрії для середних шкіл

Вищий степень. (VI., VII., і VIII. кляса.) Михайла Гоцика. XVIII. 1—1

Замовлення приймає - - КНИГАРНЯ Ставропигійського Інститута в піднаймі Українського Педаґоґічного Товариства, Львів, Руська ч. 3.

Вписи до Висшого Муз. Інституту ім. М Лисенка у Львові від 30. VIII. до 3. IX., щодня від 3—6 попол. Правильна наука дня 4. IX. 1922. 451 1—2

Вписи до хлопячої школи ім. Тараса Шевченка на стрийській дільниці у Львові відбудуться в днях 29., 30. і 31. серпня с. р. в годинах від 9—12 і 4—6 попол. в школі при вул. Мохнацького ч. 12 в партері. 454 1—2

Вінчаннямое з паною д-р Етті Фріш в Коломиї відбудеться дня 27. VIII. ц. р. о год. 3. попол. в ресторані Ценґута у Львові, на яке всю рідню і знакомих запрошую

Д-р Ліпа Шумер

458 1—1 лікар в Бурштині.

Замість желань з приводу вінчання п. Рудницької Іванни з п. судією Кравичем Володимиром зложили в касі УПТ. в Яворові п. д-р Фільц Михайло і д-р Станько Волод. по 5000мп., разом 10000 мп. 459 1—1

Народний фестин з товариськими забавами при музиці уладжує Комісія закупна Українського Городу при „Соколі-Батьку" в неділю дня 27. серпня с. р. на площі „Сокола-Батька" (біля Стрийської рогатки). Вступ 200 мп., для дітей 100 мп. Початок о год. 3. поп. 457 1—2

Дрібні оголошення.

СОВІСНОГО інструктора для двох учениць з II. кл. ґімн потребую від 1-го вересня. Услівя прошу подати. — Адрес: о. Орест Лотоцький, Дубківці, почта Товсте ad Грималів. 441 1—1

УРЯДНИК державний, самітний, в середнім віці, маючий місячну платню 40 000 мп. навяже переписку в цїли матримоніальній з гарною панною, або бездітною вдовицею до 40 літ життя. Майно побажане по можности в реальности. Поважні неанімові зголошення на адрес: Włodzimierz Jasny, poste restante Rzeszów. 447 1—1

ВПРАВНОГО інструктора до 2 дітей на село пошукується. Дівчинка до III-ої, хлопчик до I-ої кляси ґімн. Першенство мають академіки фільософи. — Нагорода: ціле удержання і доплата в грошах після умови. Адреса: Заряд школи в Завалю, почта Снятин. 446 1—2

ПОШУКУЮ совісного інструктора на село від 1. IX. 1922. до 3 хлопців: 5., 3., і 2. кл. ґімн. і дівчина на I-ий рік сем. учит. Зголошення з услівями слати: о. Левицький, Плаве, п. Тухолька. 445 1—1

МАШИНИ до писання українсько-російські мало уживані системи Ундервуд, Україна, Йост і Гамонд-є на продаж в ціні від Мп. 100.000 до Мп. 400.000. Інформації уділяє Союз Кредитовий, Львів, Ринок 10. 360 1—1

ПЕРЕПЛЕТНЯ Кривецького прийме сейчас кілька здібних робітниць, Пекарська ч. 12. 461 1—2

ВПРАВНИЙ солідний інструктор відзначаючий матурист пошукує лише у Львові лекцій з обсягу всіх кляс ґімн. — Зголошення до Адміністрації під „Фільозоф". 450 1—2

КАВАЛЕР ремісник, літ 26, ожениться з панною до літ 25, яка виробила би сталу посаду. Зголошення з фотоґрафією, за якої зворот ручиться словом чести, слати до Адміністрації „Громадського Вістника" під „Механік". 449 1—1

СТУДЕНТ фільософії прийме від вересня або жовтня лекцію на провінції з ґімназії або семинара. Зголошення до „Гром. Вістника" під „Такт". 455 1—1

АДВОКАТ Д-р ЧОРНЕНКО в Солотвині пошукує сейчас рутинованого конціпієнта. 405 2—5

СТАРШІ бездітні люде приймуть сейчас на станцію учеників до ґімн. або семинар. учит.; добра опіка запевнена. Голоситись прошу на адресу: Володимир Яворський, Станиславів, ул. Шевченка 15. 407 2—2

ПРИЙМЕ 2 учеників з низшої ґімн. на мешкання, за спож. артикули і доплатою, учитель фах. школи. Близші пояснення подасть з чемности Жін. спілки „Труд", Львів, Ринок ч. 39. I. пов. 408 2-3

МЛИНСЬКЕ каміння, машини, турбіни, трансмісії, паси, ропні мотори, льокомобілі, ґатри, по конкуренційних цінах поручає „ПІЛЬОТ" Львів Баторого ч. 4. 1277в) 22—30

Д-Р АНДРІЙ ЛУНІВ адвокат в Борщеві шукає конціпієнта. 390 3—3

СПОСІБНА моднярка сейчас потрібна. Зголошуватися: Сальон мод, вул. Пекарська 47., I. п. між 6—7 год. вечером. 435 2—3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ

Д-ра ШИМОНА РАППАПОРТА

Львів, вул. Сикстуська, 17.,

без болю пльомбовання і виривання зубів, штучні зуби в кавчуку і золоті по дуже приступній ціні. — П. П. Пацієнтів з провінції полагоджується в найкоротшому часі. 417 3—10

КОНКУРС.

По мисли ухвали Надзірної Ради з дня 8. серпня 1922 р. розписується отсим конкурс на допомогу у висоті 20.000 мп. — о яку можуть старатися учні, термінатори і т. п., які образуються в технічно-будівельному фаху.

Першенство мають діти й кревні членів „Убуса".

Письменні зголошення вносити треба на руки Дирекції до дня 15. вересня ц. р.

Львів, 23. серпня 1922.

ДИРЕКЦІЯ „УБУС"-а
(Українського Будівельного Союза)
Львів, вул. Осолінських ч. 6.

XVI. 1—1

ДО ПРОДАННЯ!

32 морґи ґрунту разом з будинками, в тім 5 морґів ліса, цілий сегорічний збір, цілий інвентар живий і мертвий, 4 коні, 6 шт. рогатої худоби, 10 км. від Львова, 1½ від стації. Відомість у Довгана, Львів, Королевої Ядвіґи 24. XXIV 2—2

ГОСПОДАРІ! ПОЗІР!

Гуртівно і поодиноко продає - рільничі машини та ткацькі - варстати по найдешевших цінах:

Касель Габерштавб

1—1 **РАВА РУСЬКА — РИНОК.** 448

„Полотно" Львів, Зімоловича 20.

XII. поручає: 14—15

полотна, цайґи, сукна, мотузяні вироби.

СОЮЗ Українських ІНВАЛІДІВ

веде ПЕРШОРЯДНУ

:: кравецьку робітню ::

під проводом доброго віденського майстра.

Приймає замовлення після найновійших мод, зимові пальта, футра, українки, студентські мундури і шапки після найновійшого стрілецького крою.

Для П. Т. Священиків реверенди і папістики, як також жіночі зимові пальта і футра. XXI. 4—6

РОБІТНЯ МІСТИТЬСЯ

при вул. св. Софії 25. — в домі Українських Інвалідів.

: СОЛОНИНУ :
і вудженину

спілкам і кооперативам

поручає

ФАБРИКА ВУДЖЕНИНИ

Петро Майка

344 В ТЕРНОПОЛИ. 2—3

ІВАН МОС

:: що до недавна провадив кухню в реставрації Райха в Ринку, ::

перенісся і провадить тепер кухню в реставрації Янічка у Львові, при Ґвардійській площі 10.

XXIV. **Поручає гостям смачні обіди, вечері і всякі напитки.** 2—3

Урядово уповноважене до парцеляції одиноке українське

ПАРЦЕЛЯЦІЙНЕ ТОВАРИСТВО

„ЗЕМЛЯ"

стов. зар. з обм. порукою

у ЛЬВОВІ, Ринок 43,

ч. телеф. 533.

переводить парцеляції і приймає вкладки до обороту на 10% і висше після умови. 724 1—?

Присилайте передплату!

Під новою управою зреорґанізована фабрика тоалетного і зернистого (до прання) МИЛА

„ВІЛЬМА"

Львів, Ліндого 6. (пасаж Міколяша)

Виробляє:

Найліпшої якости тоалетні мила до голення і до прання 65%.

Ціни конкуренційні!

Замовлення полагоджується відворотно, на провінцію за почтовою **післяплатою.**

Цінники на бажання висилається - відворотно.

1-4 456

:-: ДАХІВКУ ПАЛЕНУ, АСБЕСТОВО-ЦЕМЕНТОВИЙ ЛУПОК :-:

„ЕТЕРНІТ"

ґонти, дахову папу, пісковану, спеціяльну, вапно, ґіпс — — і т. п. будівельні матеріяли кождої кількости — — сейчас доставляє

XX. 8—12 **Горшовскі і С-ка**

СКЛАД БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІЯЛІВ

ЛЬВІВ, вул. БУЛЯРДА ч. 3. (бічна вул. Баторого).

ЖУЖЛІ

(висівки) під будову і на підсипку в кождій скількости ваґоново доставляє

МЕВЕ ҐАЕВСКІ С-ка з обм. порукою - -

у Львові, вул. Малецького 7/II.

XX. 1—2

Прекрасний образ

Тараса Шевченка

в олійній красці на картоні величини 20×28 продає „УМНА", Wien, VIII., Ledererg. 20. — Для книгарень і читалень значний опуст. — 5% на „Рідну Школу" від продажі. — Замовляти просимо:

Kunst-Verlag „U M N A"

1784 **Wien, VIII., Ledererg. 20.** 10—?

КІНОТЕАТРИ

КОПЕРНИК і МАРУСЕНЬКА

висвітлюють від четверга 24. серпня 1922. великий цирково-сальоновий роман на 6. великих дій п. з.

КОРОЛЬ ЦИРКУ

СЕРІЯ II. американського архитвору **„ЦИРК НІНҐ".**

Найбільший цирк світа, що перевищає цирк Вольфзона.

В головних ролях славний акробат і артист Едді Польо як і славна американська красота Eileen Sedgwick.

Видає і за редакцію відповідає Олекса Кузьма

З друкарні Спілки „Діло"